

Granskning av delårsrapport 2019

Region Gotland

Carin Hultgren

Jenny Nyholm

Ebba Öhlund

Jennifer Höök

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning och metod	3
2.	lakttagelser och bedömningar	4
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	4
2.1.1.	lakttagelser	4
2.1.2.	Bedömning	6
2.2.	God ekonomisk hushållning	6
2.2.1.	lakttagelser	6
2.2.2.	Bedömning	8
3.	Bedömningar utifrån revisionsfrågor	8

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som regionfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende klassificering av läkemedelsbidrag, eftersläpning av köpt utomlänsvård, upplösning av försäkringsersättning, komponentindelning av gator och vägar samt nettoredovisning av kassa bank i de finansiella rapporterna. Avstämning har inte kunnat göras för ett antal kassakonton. Vidare noteras att uppställning av koncernens siffror inte redovisas jämte regionens samt att vissa upplysningar i not saknas. Digniteten av noterade avvikelser bedöms inte som materiella och påverkar inte periodens resultat i väsentlig omfattning. Dessa påverkar därmed inte den övergripande bedömningen om följsamhet till lag och god redovisningssed.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som regionfullmäktige fastställt i budget 2019. Ett av sex mål prognostiseras uppfyllas, tre mål prognostiseras att ej uppfyllas och två mål utvärderas inte.

Vi kan inte, utifrån delårsrapportens återrapportering, göra en bedömning av om den verksamhetsmässiga måluppfyllelsens prognostiserade utfall för helåret är förenligt med de övergripande verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Detta eftersom bedömning av prognostiserad måluppfyllelse vid årets slut inte framgår av delårsrapporten.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av regionens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Regionen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur regionen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och

omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisionsred i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av regionstyrelsen 2019-10-22 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-11-18.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör, biträdande ekonomidirektör samt finans- och redovisningschef.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningsred

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 133 mnkr, vilket är 120 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Förklaringen är lägre reavinster om 129 mnkr för perioden jämfört med föregående år.

Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats. Upplýsningar om regionens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 69 mnkr, vilket är 12 mnkr bättre än budgeterat. Prognosen inrymmer en negativ budgetavvikelse för nämnderna om -46 mnkr.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas regionens redovisa en ekonomi i balans för år 2019. Prognostiserat balanskravsresultat, efter justering av realisationsvinster samt orealiserade vinster och förluster på finansiella omsättningstillgångar, uppgår till 61 mnkr. Uppställningen av balanskravsutredningen följer uppställningen enligt lag.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Uppställning av resultat- och balansräkning är i enlighet med rekommendationen. Regionen upprättar även sammanställd redovisning. Koncernens siffror redovisas inte jämte regionens utan separat.

En samlad, översiktlig beskrivning av regionens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten. Nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse om 25 mnkr för perioden. Nämndernas helårsprognos visar däremot på ett underskott om 46 mnkr jämfört med budget. Investerings-

utgifterna för perioden uppgår till 345,2 mnkr, varav ca 18 mnkr avser exploateringsutgifter. Prognosen för helåret uppgår till 554,4 mnkr.

Justeringar har gjorts av ingående balanser till följd av övergången till Lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för regionen har följande avvikelser noterats:

- Regionen har, i likhet med föregående årsbokslut, felklassificerat erhållet läkemedelsbidrag uppgående till 115,4 mnkr. Bidraget ska enligt god redovisningssed redovisas som ett generellt statsbidrag, men har felaktigt klassificerats som verksamhetens intäkter. Felklassificeringen medför ingen resultatpåverkan, dock påverkar det rättvisande bild och redovisningen av verksamhetens nettokostnader och nyckeltal där verksamhetens nettokostnader ingår.
- Liksom tidigare år finns det en eftersläpning i bokföringen avseende köpt vård från Karolinska Universitetssjukhuset. Vi rekommenderar, i likhet med tidigare år, att regionen ser över sina periodiseringsprinciper avseende köpt vård så att kostnaden för utförda tjänster bokförs på det år som tjänsten utförs i enlighet med god redovisningssed.
- Regionen upplöser fortfarande försäkringsersättningen avseende Garda skola med 1 mnkr årligen, vilket innebär ett avsteg från RKR:s information som avser redovisning av försäkrings- och skadeståndsansättning m.m (2019). Förklaringen som ges är att hanteringsbeslutet togs innan Rådet utkom med informationen och därav gjordes en bedömning i enlighet med då rådande praxis. Regionen har därefter valt att behålla samma hanteringsförfarande för detta specifika ärende.
- Regionen nettoredovisar kassa bank i balansräkningen i de finansiella rapporterna. Detta medför ingen resultatpåverkan, men medför ett balansomslutningsfel om ca 10 mnkr. Avvikelsen är ett misstag som skett till följd av mänsklig faktor.
- Vi har inte kunnat göra avstämning av regionens kassakonton som avser swish. Kontona är tre till antalet, varav två stycken konton redovisar negativa saldon. Nettot av samtliga tre swishkonton uppgår till -55 tkr. Inom regionen pågår en utredning för att avstämning av dessa konton ska kunna göras till årsbokslutet.
- Vi har inte heller kunna göra fullständig avstämning av kassakonto avseende e-tjänster betalning, saldo -31 tkr, eller kassakonto ICA-banken kontantkort, saldo 33 tkr.
- I likhet med tidigare år noteras att regionen inte har komponentindelade gator och vägar, vilket har blivit praxis och god redovisningssed hos kommuner och regioner (RKR R4).

Avvikelserna bedöms inte som materiella och påverkar inte periodens resultat i väsentlig omfattning.

Från 1 januari år 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Med anledning av detta tog RKR fram en ny rekommendation för intäkter, rekommendation R2, som ersatte tidigare rekommendation, RKR 18. I juni år 2019 tog RKR beslut om att RKR 18 kan tillämpas om så önskas gällande gatukostnadsersättningar, exploateringsbidrag och liknande ersättningar. Regionen har valt att fortsätta tillämpa RKR 18, vilket framgår av redovisningsprinciperna i delårsrapporten. Det råder en osäkerhet kring hur denna typ av transaktioner ska redovisas. Regionen har för kännedom uppskattningsvis 188 mnkr i skuldförd finansiering per 2019-08-31, varav 77 mnkr avser övriga (ej statliga) investeringsbidrag.

Rådet för kommunal redovisning kommer att bereda frågan vidare under hösten 2019 varför regionen bör ha en beredskap på att ändring kan komma att behöva ske inför årsbokslutet 2019. För

att posterna ska kunna redovisas som en skuld behöver regionen kunna visa att man har en förpliktelse mot extern part.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår inte att principerna är densamma som vid föregående års årsbokslut. Vi noterar följande:

- Av redovisningsprinciperna framgår att regionen valt att fortsätta tillämpa RKR 18 avseende intäkter.
- I RKR R17 (Delårsrapport) anges att det i delårsrapporten ska lämnas upplysning i not om säsongsvariationer eller cykliska effekter som har påverkat verksamheten. Några sådana upplysningar lämnas inte i delårsrapporten. Regionen bedömer att poster av sådan karaktär inte förekommit.
- Karaktären och storleken på jämförelsestörande poster lämnas som upplysningar i not till resultaträkningen. Regionen har inte haft några extraordinära poster under 2019.
- Upplysning har gjorts av effekten av ändrade uppskattningar och bedömningar som har redovisats under tidigare räkenskapsår som har väsentlig effekt på den aktuella rapportperioden. Omfattar redovisning av pensionsmedel till verkligt värde samt hantering av justering/rättelse av fel avseende upplupen särskild löneskatt.
- Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår inte av not till balansräkningen.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende klassificering av läkemedelsbidrag, eftersläpning av köpt utomlänsvård, upplösning av försäkring ersättning, komponentindelning av gator och vägar samt netto redovisning av kassa bank i de finansiella rapporterna. Avstämning har inte kunnat göras för ett antal kassakonton. Vidare noteras att uppställning av koncernens siffror inte redovisas jämte regionens samt att vissa upplysningar i not saknas. Digniteten av noterade avvikelser bedöms inte som materiella och påverkar inte periodens resultat i väsentlig omfattning. Dessa påverkar därmed inte den övergripande bedömningen om följsamhet till lag och god redovisningssed.

2.2. God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2016–2019 innehållande ett 32 övergripande mål, både finansiella mål och verksamhetsmål, varav 14 mål utgör målen för god ekonomisk hushållning. Målen är gemensamma för alla nämnder och förvaltningar, men berör respektive nämnd och förvaltning på olika sätt, något som nämnderna specificerar i sina verksamhetsberättelser. I delårsrapporten rapporteras status för samtliga övergripande mål som regionfullmäktige fastställt. Av delårsrapporten framgår att det saknas resultat för perioden för de allra flesta indikatorer.

De 14 målen som definierar god ekonomisk hushållning ingår i verksamhetsperspektivet och omfattar tre målområden; ekonomi, kvalitet och medarbetare.

2.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot årsprognosen avseende regionens finansiella mål som fastställts i budget 2019. Inom målområdet för ekonomi finns det totalt sex beslutade mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Av redovisningen framgår att ett mål prognostiseras uppfyllas, tre mål prognostiseras att ej uppfyllas och två mål utvärderas inte (varav det för ett mål lämnas uppgift om indikatorerna utan att någon faktisk utvärdering av måluppfyllelsen görs).

Målområde Ekonomi	Prognostiserad uppfyllelse
Mål 27: Budgeterat resultat ska uppgå till minst 2 % av nettokostnaden	Målet uppnås inte. Det budgeterade resultatet är 57 mnkr. Verksamhetens nettokostnader beräknas till 5 181 mnkr, vilket innebär att det budgeterade resultatet uppgår till 1,1 procent av nettokostnaden.
Mål 28: Årets ekonomiska resultat ska uppgå till minst 2 % av nettokostnaden	Målet uppnås inte. Årets ekonomiska resultat beräknas uppgå till 69 mnkr, vilket är 1,3 procent av den beräknade nettokostnaden. Nämndernas resultat negativt, med en budgetavvikelse om -46 mnkr, vilket är oroande för stabiliteten i det ekonomiska resultatet.
Mål 29: Soliditeten skall vara minst 45 %	Målet uppnås inte. För perioden är soliditeten 43,8 procent, vilket är en försämring mot föregående år (44,8). Prognosen för soliditeten vid årets slut exklusive ansvarsförbindelsen är 41 procent.
Mål 30: Den totala nettokostnadsökningen ska inte överstiga ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag	Målet uppnås. Den totala nettokostnadsökningen i perioden efter finansnetto och med hänsyn tagen till jämförelsestörande poster är 4,6 procent. Skatteintäkter och statsbidrag har ökat med 4,7 procent under samma period. För helåret prognostiseras nettokostnadsökningen till 4,2 procent, medan skatteintäkter och statsbidrag endast beräknas öka med 4,4 procent.
Mål 31: Regionens materiella tillgångar ska vårdas	Utvärderas inte Dock lämnas uppgift om indikatorernas utveckling.
Mål 32: Skattefinansierade investeringar ska vara egenfinansierade till 100 %	Utvärderas inte

Mål för verksamheten

Målen för verksamheten som definierar god ekonomisk hushållning omfattar två målområden, kvalitet och medarbetare, totalt åtta mål.

Målområde Kvalitet
Mål 19: God tillgänglighet till Region Gotland
Mål 20: God kvalitet i skolan
Mål 21: God kvalitet i vården
Mål 22: God kvalitet i omsorgen
Målområde Medarbetare
Mål 23: Medarbetare har förutsättningar att bidra till verksamhetsutveckling
Mål 24: Ledare skapar förutsättningar för och tar tillvara engagemang hos medarbetarna
Mål 25: Medarbetare förstår verksamheten och sitt eget uppdrag
Mål 26: Arbetsmiljön ger förutsättningar för medarbetaren att bibehålla god hälsa

I delårsrapporten redogörs för samtliga mål som fullmäktige fastställt i verksamhetsperspektivet och en beskrivning av nämndernas arbete för att öka måluppfyllelsen lämnas. Däremot görs ingen bedömning av måluppfyllelsen utifrån prognos för helårsutfallet, detta med hänvisning till att det saknas utfall för flertalet av de indikatorer som används för utvärdering av målen. Bedömning av målen för god ekonomisk hushållning sker i årsredovisningen.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som regionfullmäktige fastställt i budget 2019. Ett av sex mål prognostiseras uppfyllas, tre mål prognostiseras att ej uppfyllas och två mål utvärderas inte.

Vi kan inte, utifrån delårsrapportens återrapporering, göra en bedömning av om den verksamhetsmässiga måluppfyllelsens prognostiserade utfall för helåret är förenligt med de övergripande verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Detta eftersom bedömning av prognostiserad måluppfyllelse vid årets slut inte framgår av delårsrapporten.

3. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga

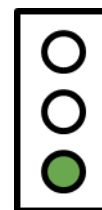
Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Kommentar

Uppfyllt

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2019.

Ett antal avvikelser mot lag och god sed som redogörs för i föreliggande granskningsrapport, men digniteten av dessa är inte så stor att det påverkar den övergripande bedömningen om följsamhet till lag och god redovisningssed.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Ej uppfyllt

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet delvis är förenligt med de finansiella mål som regionfullmäktige fastställt i budget 2019. Ett av sex mål prognostiseras uppfyllas, tre mål prognostiseras att ej uppfyllas och två mål utvärderas inte.

Vi kan inte, utifrån delårsrapportens återrapporering, göra en bedömning av om den verksamhetsmässiga måluppfyllelsens prognostiserade utfall för helåret är förenligt med de övergripande verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Detta eftersom bedömning av prognostiserad måluppfyllelse vid årets slut inte framgår av delårsrapporten.

Vår sammantagna bedömning är att resultaten i delårsrapporten inte är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

2019-11-05

Carin Hultgren

Uppdragsledare

Jenny Nyholm

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029–6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Region Gotland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av fastställd revisionsplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.